

นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อผลงาน	ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)
ชื่อผู้เสนอผลงาน	โรงเรียนบ้านหนองผือ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘
สังกัด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต ๒
รายละเอียดผลงาน	

๑. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้สังคมทั่วโลกปรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เด็กไทยมีพฤติกรรมการบริโภคสินค้าและวัฒนธรรมของต่างชาติอย่างไม่เหมาะสมกับ สภาพและวิถีชีวิต การรับเอาวัฒนธรรมของต่างชาติโดยขาดการไตร่ตรองใคร่ครวญที่ดี ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ ขาดความสมดุลด้านจิตใจและวัตถุ เยาวชนขาดความรู้ความเข้าใจในแก่นแท้ของการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองเพื่อพัฒนาประเทศ ประเทศไทยยังคงเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายใน และภายนอกประเทศที่ผันผวน ซับซ้อนและคาดการณ์ผลกระทบได้ยาก แม้ว่าในภาพรวมสังคมไทยมีภูมิคุ้มกันเพิ่มขึ้นและมีภูมิคุ้มกันที่แข็งแกร่งแตกต่างกันไปทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน และสังคม แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งต่อประชาชนชาวไทย “ช่วยกันสร้างคนดีให้บ้านเมือง” และพระราชทาน หลัก ๓ ประการ ที่เกี่ยวกับครูกับนักเรียน ไว้ว่า “ให้ครูรักเด็ก และเด็กรักครู ให้ครูสอนให้เด็กมีน้ำใจต่อเพื่อน ไม่ให้แข่งขันกัน แต่ให้แข่งกับตัวเอง และให้เด็กที่เรียนเก่งช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า ให้ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี” พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระบรมราชชนก พระราชบิดาของประเทศไทย ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทรงพระราชทานพระบรมราโชบายด้านการศึกษา เพื่อสานต่อพระราชปณิธานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ คือ การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน คือ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม มีงานทำ - มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี ซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่ บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นอย่างมีความสุข

โรงเรียนบ้านหนองผือได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นรูปแบบการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความพร้อมในการใช้ชีวิต มีรายได้เสริมระหว่างเรียน มีทักษะการประกอบอาชีพ และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

๒. จุดประสงค์และเป้าหมาย ของการดำเนินงาน

๒.๑ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนสุจริตด้วย เครือข่ายความดี วิถีชุมชน สร้างคนคุณภาพ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองผือ มีความพร้อมในการใช้ชีวิต มีรายได้เสริมระหว่างเรียน มีทักษะการประกอบอาชีพ และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน

โรงเรียนบ้านหนองผือมีขั้นตอนการดำเนินงาน การขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวางแผน (P)

- ๑) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชน อาชีพของคนในชุมชน
- ๒) ประชุมชี้แจงคณะกรรมการร่วมกันวางแผนและกำหนดโครงการ รูปแบบกิจกรรม การวัดและประเมินผล
- ๓) เสนอโครงการ เพื่อขออนุมัติ
- ๔) แต่งตั้งคณะทำงาน/รับผิดชอบในการดำเนินงานตามโครงการ
- ๕) ผู้รับผิดชอบวางแผนและเตรียมการดำเนินงานตามโครงการ (จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เตรียมสถานที่จัด)

ขั้นตอนที่ ๒ การดำเนินการ (D)

ดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่วางแผนและกำหนดไว้ในโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ได้แก่

๑. การเลี้ยงไก่ไข่
๒. การเพาะเห็ดนางฟ้า
๓. การทำนาข้าว
๔. ธนาคารขยะ
๕. การเลี้ยงปลา

ขั้นตอนที่ ๓ ติดตามประเมินผล (C)

- ๑) ประเมินผลการจัดกิจกรรม ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ๒) สรุปรายงานผลการจัดกิจกรรม
- ๓) การต่อยอดโครงการ/ทางการตลาด ได้แก่
 - นำไปประกอบอาหารกลางวันให้กับนักเรียน
 - แจกให้นักเรียนที่รับผิดชอบไปประกอบอาหาร
 - จัดจำหน่ายให้กับคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน
 - จัดจำหน่ายให้คนในชุมชน ตลาดชุมชน ดำเนินการโดยนักเรียน ที่รับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ ๔ ปรับปรุงและพัฒนา (A)

๔.๑ นำผลการดำเนินงานตามโครงการมาทบทวน ปรับปรุง สะท้อนความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน นำไปแก้ไขและและเป็นแนวทางการพัฒนาครั้งต่อไป

๔.๒ นำผลการจัดกิจกรรมที่ปรับปรุงแล้ว เป็นต้นแบบของโครงการหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

๔.๓ สรุปรายงานผล รูปเล่ม

๔.๔ เผยแพร่ผลงานและแลกเปลี่ยนรู้

๔. ผลการดำเนินการ

โรงเรียนบ้านหนองผือมีผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ดังนี้

๔.๑ นักเรียนมีเครือข่ายความดี วิถีชุมชน มีคนคุณภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ นักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองผือ มีความพร้อมในการใช้ชีวิต มีรายได้เสริมระหว่างเรียน มีทักษะการประกอบอาชีพ และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

การดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ของโรงเรียนบ้านหนองผือ บรรลุตามจุดประสงค์ การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้นั้น เกิดจากปัจจัยสำคัญ ดังนี้

๕.๑ สถานศึกษากำหนดนโยบาย และทิศทางการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม บริบทชุมชนของนักเรียน และสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของนักเรียน และบรรจุไว้ในแผน ปฏิบัติการประจำปี มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบ

๕.๒ แผนการดำเนินงาน กรอบแนวคิด ระบุบทบาทและหน้าที่ของแต่ละบุคคลไว้อย่างชัดเจน

๕.๓ ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินงาน

๕.๔ ทรัพยากรถูกนำมาใช้อย่างคุ้มค่า และสอดคล้องกับจุดประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

๕.๕ ผู้ดำเนินโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕.๖ แผนการดำเนินการติดตามมีความเหมาะสม ชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้จริง

๕.๗ เครือข่ายความร่วมมือทั้งโรงเรียน ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น ตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินงานตามโครงการ

๖. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

การดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ของโรงเรียนบ้านหนองผือ ได้ค้นพบรูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะด้านอาชีพ สอดรับกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน ที่มีการบูรณาการเชื่อมโยงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมความดี และภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้เรียน โดยสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนจากการลงมือปฏิบัติจริง ผ่านงานอาชีพต่าง ๆ คุณลักษณะ ๕ ประการของโครงการโรงเรียน สุจริต คือ ทักษะการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่าง มีความสุข

๗. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ส่งผลต่อการดำเนินงานที่บรรลุตามจุดประสงค์มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้รับการยอมรับจาก ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัลโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ ๓ ดาว ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๒ ทางโรงเรียนบ้านหนองผือ จึงได้นำแนวทางการดำเนินงานดังกล่าว เผยแพร่ต่อสาธารณะชน ผ่านทาง Facebook เว็บไซต์ของโรงเรียน และช่องทางยูทูป

ภาคผนวก

